

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH

opracowała: Bożena Bała-Wałęga
Monika Świerbutowicz

wrzesień 2008

1.Cele nauczania:

- ✓ Przygotowanie techników ochrony środowiska o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych.
- ✓ Kształtowanie nawyku systematycznego samodzielnego uzupełniania i poszerzania wiedzy i umiejętności, dążenie do stałego doskonalenia zawodowego.

2. Ocenianie uwzględnia :

- wiedzę przedmiotową,
- nabyte umiejętności,
- rozwój uzdolnień indywidualnych ucznia,
- udział w konkursach i olimpiadach.

3. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności – kryteria oceny:

- prace klasowe,
- kartkówki,
- projekty,
- ćwiczenia praktyczne,
- zadania domowe;

przy ocenianiu uwzględniane będą :

- poprawność rozwiązania zadań,
- metoda, przebieg i wykonanie zadania,
- systematyczność pracy,
- jakość prezentacji efektów swojej pracy.

4. Umowa z uczniem :

- prace klasowe będą zapowiadane tydzień przed terminem pisania,
- wyniki prac pisemnych będą podawane w terminie do dwóch tygodni od daty ich napisania,
- brak zadania domowego jest traktowany jako nieprzygotowanie do lekcji,
- ocena jest jawna i opatrzona komentarzem słownym.

5.Kryteria oceny:

WYMAGANIA	ZASTOSOWANIE WYMAGAŃ W OCENIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
Konieczne	Spełnienie wymagań koniecznych przez ucznia uprawnia go do oceny <i>dopuszczającej</i> .
Podstawowe	Spełnienie wymagań podstawowych przez ucznia uprawnia go do oceny <i>dostatecznej</i> .
Rozszerzające	Wymagania podstawowe i rozszerzające stanowią łącznie wymagania rozszerzone. Ich spełnienie uprawnia ucznia do oceny <i>dobrej</i> .
Dopełniające	Wymagania rozszerzone i dopełniające stanowią łącznie wymagania pełne. Ich spełnienie uprawnia ucznia do oceny <i>bardzo dobrej</i> .
Wykraczające	Spełnienie wymagań pełnych i wykraczających uprawnia ucznia do oceny <i>celującej</i> .

WYMAGANIA KONIECZNE spełnia uczeń, który ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych programem, ale braki te nie przekreślają możliwości osiągnięcia przez ucznia poziomu podstawowego.

WYMAGANIA PODSTAWOWE obejmują następujące wiadomości i umiejętności:

- uczeń zna podstawowe terminy, fakty, prawa, zasady działania, związane z ochroną środowiska,

- uczeń nie myli i nie zniekształca posiadanych wiadomości (reprezentuje elementarny poziom rozumienia tych wiadomości).

WYMAGANIA ROZSZERZAJĄCE obejmują następujące wiadomości i umiejętności:

- uczeń potrafi przedstawić wiadomości w innej formie niż je zapamiętał, uporządkować i uczynić podstawą prostego wnioskowania,
- uczeń stosuje wiadomości do rozwiązywania typowych zadań.

WYMAGANIA DOPEŁNIAJĄCE obejmują następujące wiadomości i umiejętności:

- uczeń opanował umiejętność praktycznego posługiwania się wiadomościami według podanych mu uprzednio wzorów,
- uczeń jest samodzielny, korzysta z różnych źródeł wiedzy.

WYMAGANIA WYKRACZAJĄCE spełnia uczeń, który:

- posiada wiadomości wykraczające poza program nauczania,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach problemowych związanych z ochroną środowiska ,
- opanował umiejętność formułowania problemów, dokonywania analizy i syntezy nowych dla niego zjawisk, formułowania planu działania,
- osiąga sukcesy w olimpiadach ekologicznych.

Ocenę dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- przy pomocy nauczyciela definiuje podstawowe pojęcia ekologiczne i pojęcia z ochrony środowiska;
- przy pomocy nauczyciela wymienia dziedziny nauki wspomagające rozwój ekologii i ochrony środowiska;
- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje elementy środowiska;
- przy pomocy nauczyciela podaje przykłady trucizn, zna pojęcie stężenia zabójczego, odczytuje stosowne wykresy;
- przy pomocy nauczyciela podaje przykłady nisz ekologicznych;
- przy pomocy nauczyciela podaje cechy charakterystyczne populacji;
- przy pomocy nauczyciela definiuje, podaje przykłady stada;
- przy pomocy nauczyciela podaje pojęcie elementów składowych;
- przy pomocy nauczyciela podaje przykłady dwóch typów łańcuchów troficznych;
- przy pomocy nauczyciela przedstawia krążenie wody, węgla, azotu i metali w środowisku;
- przy pomocy nauczyciela podaje przyczyny powodzi i sposoby zapobiegania;
- przy pomocy nauczyciela podaje przykłady ekosystemów wodnych, lądowych, charakteryzuje warunki środowiskowe, organizmy;
- przy pomocy nauczyciela omawia sposoby ochrony przyrody i środowiska;
- przy pomocy nauczyciela nazywa gatunki chronione roślin i zwierząt, przy pomocy nauczyciela nazywa i umiejscawia na mapie parki narodowe i najważniejsze rezerваты przyrody;
- przy pomocy nauczyciela podaje formy ochrony przyrody na terenie powiatu legnickiego;
- przy pomocy nauczyciela podaje przyczyny powstania chorób cywilizacyjnych;
- przy pomocy nauczyciela podaje zasady racjonalnego usytuowania zakładu przemysłowego;
- przy pomocy nauczyciela podaje źródła i rodzaje zanieczyszczeń powietrza;
- przy pomocy nauczyciela podaje źródła zanieczyszczeń wód, rodzaje ścieków;
- przy pomocy nauczyciela podaje skutki zanieczyszczeń wód;

Ocenę dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- definiuje podstawowe pojęcia ekologiczne i pojęcia z ochrony środowiska;
- wymienia dziedziny nauki wspomagające rozwój ekologii i ochrony środowiska;
- rozpoznaje elementy środowiska;
- wyjaśnia, na czym polega zależność organizmów od zasobów środowiska;
- podaje przykłady trucizn, zna pojęcie stężenia zabójczego, odczytuje stosowne wykresy;
- podaje przykłady nisz ekologicznych;
- podaje cechy charakterystyczne populacji;
- definiuje, podaje przykłady stada;
- rozróżnia rodzaje podstawowych zależności między populacjami, podaje przykłady;
- formułuje pojęcie homeostazy;
- podaje pojęcie elementów składowych;
- podaje przykłady dwóch typów łańcuchów troficznych;
- odczytuje schemat przepływu energii;

- przedstawia krążenie wody, węgla, azotu i metali w środowisku;
- podaje przyczyny powodzi i sposoby zapobiegania;
- wyjaśnia na czym polega sukcesja pierwotna i wtórna oraz podaje przykłady;
- podaje przykłady ekosystemów wodnych, lądowych, charakteryzuje warunki środowiskowe, organizmy;
- wyjaśnia mechanizm eutrofizacji;
- wymienia przyczyny dla których trzeba chronić środowisko, podaje przykłady takiej ochrony;
- omawia sposoby ochrony przyrody i środowiska;
- nazywa gatunki chronione roślin i zwierząt, dużą część rozpoznaje;
- nazywa i umiejscawia na mapie parki narodowe i najważniejsze rezerваты przyrody;
- omawia formy ochrony przyrody na terenie powiatu legnickiego;
- wyjaśnia zależność między stanem środowiska a zdrowiem;
- formułuje zasady racjonalnego stylu życia;
- zna przyczyny powstania chorób cywilizacyjnych;
- określa wpływ leśnictwa, rolnictwa, przemysłu, transportu, gospodarki komunalnej na środowisko;
- podaje zasady racjonalnego usytuowania zakładu przemysłowego;
- wyjaśnia jaki wpływ na jakość żywności ma rodzaj metod stosowanych w rolnictwie;
- określa korzystne dla środowiska kierunki rozwoju rolnictwa w Polsce;
- wyjaśnia czym jest monitoring środowiska, podaje przykłady;
- wyjaśnia zasady bioindykacji;
- podaje źródła i rodzaje zanieczyszczeń powietrza;
- określa bilans wodny Polski;
- zna wskaźniki czystości wód;
- podaje źródła zanieczyszczeń wód, rodzaje ścieków;
- zna skutki zanieczyszczeń wód;
- wyjaśnia na czym polega proces samooczyszczenia;
- wyjaśnia budowę gleby i jej znaczenie;
- omawia zjawisko efektu szklarniowego, dziury ozonowej, kwaśnych deszczy, smogu;
- określa przyczyny problemu odpadów, zna możliwości rozwiązania problemu;
- określa wpływ turystyki na środowisko.

Ocenę dobry otrzymuje uczeń, który:

- interpretuje prawa ekologii i ochrony środowiska;
- analizuje przykłady tolerancji organizmów na czynniki środowiska;
- konstruuje wykresy przedstawiające zależności między stężeniem substancji a jej wpływem na organizm;
- analizuje zależności typu: amensalizmu, allelopatii;
- interpretuje znaczenie drapieżcy, różnorodności gatunkowej dla homeostazy;
- określa rolę producentów, konsumentów, reducentów, konstruuje schemat struktury przestrzennej;
- analizuje problem gromadzenia toksyn na poszczególnym poziomie;
- analizuje związek między przepływem energii a problemem głodu;
- określa wpływ człowieka na obieg pierwiastków;
- analizuje mechanizm sukcesji na przykładzie układu z nadmiarem materii organicznej;
- nazywa i rozpoznaje gatunki chronione;
- omawia walory przyrodnicze wybranych parków i rezerwatów;

- charakteryzuje czynniki środowiska pod względem ich wpływu na środowisko;
- porównuje różne style życia, określa ich wpływ na zdrowie;
- analizuje przyczyny powstania szkód w środowisku;
- porównuje metody stosowane w rolnictwie tradycyjnym, ekologicznym i zintegrowanym;
- analizuje wpływ zanieczyszczeń na środowisko;
- analizuje zależność między retencją a bilansem;
- na podstawie wskaźników określa czystość wód powierzchniowych;
- przyporządkowuje rodzaj ścieków do źródła;
- określa wpływ elementów pogody na proces samooczyszczenia;
- określa przebieg procesów glebotwórczych;
- rysuje schematy tych procesów, wskazuje na związki przyczynowo-skutkowe;

Ocenę bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- przewiduje losy populacji na podstawie jej określonych parametrów;
- projektuje alternatywne działania w zapobieganiu powodzi;
- planuje działania zapobiegające eutrofizacji;
- podaje przykłady konsekwencji braku ochrony środowiska;
- racjonalnie uzasadnia właściwy dobór sposobu ochrony środowiska na danym terenie;
- wyróżnia najciekawsze walory przyrodnicze regionu;
- charakteryzuje czynniki środowiska pod względem ich wpływu na środowisko;
- analizuje przyczyny powstania szkód w środowisku na danym terenie;
- analizuje trafność usytuowania Huty Miedzi w Legnicy;
- analizuje stan rolnictwa w UE ze względu na środowisko;
- przyporządkowuje rodzaj monitoringu do badanego elementu środowiska;
- planuje działania zapobiegające zanieczyszczeniu wód;
- właściwie argumentuje wybór turystyki ekologicznej na danym terenie.

Ocenę celujący otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości wykraczające poza program nauczania,
- osiąga sukcesy w olimpiadach ekologicznych.